

наукових досліджень у сфері податкового менеджменту та вдосконаленню практичних підходів у банківському секторі.

Список використаних джерел:

1. Банки з іноземним капіталом сплатили 63% податків за листопад. The Page. URL: <https://surl.li/tyzgwp> (дата звернення: 20.02.2025).
2. Податок на прибуток для банків виріс до 50%: як це вплине на бюджет та банківську систему. Економічна правда. URL: <https://surl.li/bsqyla> (дата звернення: 20.02.2025).
3. Євченко Н. Податковий менеджмент у банку. URL: <https://surl.li/zrriog> (дата звернення: 20.02.2025).
4. Які особливості оподаткування банків, передбачені Законом України від 21 листопада 2023 року № 3474? Державна податкова служба України. URL: <https://zp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/744906.html> (дата звернення: 20.02.2025).
Abstract: *The features of tax management in foreign-capital banks in Ukraine are considered. The impact of tax law changes is examined, and approaches to tax burden optimization are substantiated.*
Keywords: *tax management, foreign-capital banks, tax risks, corporate income tax, financial strategy.*

Науковий керівник:

Полторак А.С.,

*д-р екон. наук, професор, завідувач
кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 65.011.12

Стратегії управління підприємствами у циркулярній економіці

Катерина Кухарук,

здобувач вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: *досліджено стратегії управління підприємствами в умовах циркулярної економіки, що спрямовані на підвищення ефективності використання ресурсів, зменшення відходів та формування стійких бізнес-моделей. Розглянуто ключові принципи циркулярної економіки, їхню інтеграцію в управлінські процеси та вплив на конкурентоспроможність підприємств.*

Ключові слова: *стратегії управління, циркулярна економіка, стійкий розвиток, ресурсоефективність, циркулярні бізнес-моделі, управлінські рішення.*

Сучасна економіка стикається з численними викликами, пов'язаними з виснаженням природних ресурсів, зростанням обсягів відходів і негативним впливом промисловості на довкілля [1]. У відповідь на ці виклики розвивається концепція циркулярної економіки, що передбачає перехід від лінійної моделі «виробництво – споживання – утилізація» до замкнених циклів використання ресурсів. Управління підприємствами в умовах циркулярної економіки потребує розробки нових стратегій, які дозволять не лише мінімізувати відходи, а й створювати додану вартість через ефективне використання матеріалів та енергії.

Основою управлінських стратегій у циркулярній економіці є ресурсоефективність, що передбачає оптимізацію виробничих процесів, впровадження енергозберігаючих технологій та повторне використання матеріалів. Це сприяє зниженню витрат і підвищенню конкурентоспроможності підприємств [2]. Одним із ключових аспектів є перехід до принципів екодизайну, коли товари розробляються з урахуванням їхньої майбутньої утилізації або переробки. Це вимагає від управлінців перегляду бізнес-моделей, що традиційно базуються на масовому виробництві та короткому життєвому циклі продукції.

Ще одним важливим елементом стратегічного управління є створення замкнених ланцюгів постачання, що дозволяє підприємствам контролювати всі етапи використання ресурсів [3]. Інтеграція з постачальниками, споживачами та партнерами допомагає реалізувати концепцію відповідального споживання та створює передумови для розширення ринків. Роль цифрових технологій у цьому процесі є визначальною, оскільки вони дозволяють відстежувати рух матеріалів, контролювати екологічний вплив і підвищувати ефективність виробництва.

Важливим аспектом є зміна підходів до маркетингу, що вимагає акценту на довговічність, ремонтпридатність і екологічність товарів. Споживачі все більше цінують сталість та відповідальність виробників, що відкриває нові можливості для підприємств, орієнтованих на циркулярну економіку [4]. Крім того, ефективні управлінські рішення повинні передбачати співпрацю з державними та міжнародними інституціями, що сприяють розвитку нормативно-правової бази для циркулярних ініціатив.

Успішна адаптація підприємств до умов циркулярної економіки можлива за умови гнучкості управління, інноваційного підходу та готовності до змін. Це вимагає не лише стратегічного планування, а й формування корпоративної культури, орієнтованої на сталість. Управлінці мають забезпечувати ефективну комунікацію з усіма стейкхолдерами, розробляти механізми стимулювання екологічно відповідального споживання та інтегрувати принципи циркулярної економіки у всі рівні бізнес-процесів [1]. Таким чином, стратегічне управління в умовах циркулярної економіки стає не лише інструментом підвищення ефективності підприємств, а й важливим чинником формування сталого майбутнього.

Список використаних джерел:

1. Зварич Р., Зварич І. Розширена відповідальність виробника в концепції розвитку циркулярної економіки. *Світ фінансів*. 2019. №3 (60). С. 76-86.
URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/37106/1/%d0%97%d0%92%d0%90%d0%a0%d0%98%d0%a7.pdf>
2. Шебаніна О. В., Бурковська А. І., Полторак А. С., Бурковська А. В., Сухорукова А. Л. Управління відходами у глобалізованому світі: виклики та перспективи. Система управління відходами в циркулярній економіці: фінансові, соціальні, екологічні та енергетичні детермінанти : монографія / за заг. ред. А. С. Росохатої, М. Г. Мінченко. Суми : Сумський державний університет, 2023. С. 74-83. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/17053>.
3. Орехова Т. Циркулярна економіка як глобальний імператив. *Журнал європейської економіки*. 2019. № 4. С. 360-371.
URL: <http://jeej.wunu.edu.ua/index.php/ukjee/article/view/1422>.
4. Poltorak A., Burkovska A., Khrystenko O, Sukhorukova A. Dovgal I. Monitoring of relationships between indicators of food security of the states. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. 2023. 1269(1), 012001. DOI:10.1088/1755-1315/1269/1/012001.

Abstract: *The study examines management strategies for enterprises in the circular economy, aimed at increasing resource efficiency, reducing waste, and developing sustainable business models. Key principles of the circular economy, their integration into management processes, and their impact on business competitiveness are analyzed.*

Keywords: *Management strategies, circular economy, sustainable development, resource efficiency, circular business models, managerial decisions.*

Науковий керівник:

Бурковська А.І.,

доктор філософії (економіка), доцент
кафедри менеджменту та маркетингу,

Миколаївський національний аграрний університет